

PROPRIETAR - DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unirea

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Fiocă înscrisă în Registrul de publicații al Trib. Târnava-Mică sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Le

Foaie bisericească Apare în fiecare Sâmbătă

Tăleul limbilor de foc

(+) Puterea de sus, făgăduită de Mântuitorul ucenicilor săi credincioși, s'a pogorit peste capetele lor, în foisorul Cinei celei de taină, în chip de limbi de foc. Faptul că a treia Persoană dumnezeiască s'a arătat sub această formă tocmai în clipita când Biserica întemeiată de Hristos își primea, așazicând, consacrară și printr'asta se începea revărsarea harului ceresc în bisericile vii ale Spiritului, cari știm că sunt sufletele celor ce, prin botez, s'au îmbrăcat întru Hristos, își are înțelesul său adânc și mult grăitor conștiinței creștine. Desprindem ceva din acest înțeles:

1. Focul biruește toate piedecile ce-i stau în cale, împărțându-le pecetea și însușirile sale. Și cum face focul fizic în lumea materiei, așa face focul cel ceresc — harul Sf. Spirit — în lumea sufletelor. Din Maria Magdalena și din Maria Egipteanca face modele de puritate; din tâlharul de codru, care fusese Moise Arapul, face chip al blândețelor; din robii ai păcatului face eroi ai virtuților celor mai alese și mai felurite. Agiografia creștină e o imensă și strălucită galerie ce dovedește viu acest adevăr, lămurit de altfel și întărit mereu și de beatificările și canonizările din vremile noastre. — Trebuie știut însă că sfințenia nu-i apanajul numai al câtorva predestinați. Dimpotrivă: Toată lumea dreptcredincioasă e chemată la sfințenie. Și poate să se înalțe pe aripile harului spre culmile sfințeniei. Dar se recere un lucru: să nu se împotrivească sugestiilor Sf. Spirit, ci să activeze împreună cu ele. Atât. Restul îl face Împăratul ceresc, Vistierul bunătăților.

2. Focul nu poate fi ascuns sub obroc. Așa-i firea lui: să iasă la iveală, să lumineze, să încălzească și să se sbată neostoit spre înălțimi. La fel se întâmplă și cu sufletele în cari arde focul Sf. Spirit: nu se vor stinge întru întuneric și nebăgate în seamă de cei din jurul lor, oricât ar vrea ei, din motivele unei modestii neprefăcute, să fie trecuți cu vederea. Adevărat că sfințenia veritabilă, în general, e necunoscută și apreciată cam târziu și se impune numai după ce a fost verificată din plin, pe temeiul de fapte reale, dar e cu atât mai trainică și mai rodnică în binecuvântări. Zidurile de mânăstire nu sunt bariere în calea lumii și căldurii binefăcătoare a sfințeniei și nici puhoaiile vieții publice. Sf. Tereza de Lisieux și Sf. Giovanni Bosco sunt pilde vii din vremile noastre. Și așa a fost în toată vremea. Și nici pe viitor nu va fi altcum. Biruințele Spiritului nu sunt lovituri de teatru, cu dirijori din umbră. Aci totul e clădire temeinică, organică, la lumină de sus, înfruntând nenumerate și îndărătnice greutăți în lumea celor de jos. — Apostoli fără surle dă-ne Doamne!

Încodată problema: Preoțime nouă

de Pr. Leon I. Sârbu

Sensul articolului „Preoțime nouă“ din nr. 23-1940 al „Unirii“ este acela intenționat de celce l-a scris și de toți cei ce au la inimă cătuși de puțin binele Bisericii. Și anume: Vrerea unanimă a tuturor este ca preotul de mâne să fie cât mai bine format, cât mai bine pregătit pentru a putea face față situației grele ce-l așteaptă. Va să zică: n'a izvorit din nici un fel de nemulțumire față de preoțimea de până acum. Pentru că, slavă Domnului, de 200 și ceva de ani preoțimea Bisericii noastre și-a păstrat cu toată demnitatea postul mareț pe care-l ocupă. Ei trebuie să-i mulțumim că — în ciuda împrejurărilor vitrege (prigoane, ademeniri, și a. m. d.), — s'a menținut până azi, așa de impunătoare cum e, Unirea mântuitoare de suflete și Neam. Ea a avut partea leului la opera titanică de redesteptare națională și la realizarea visului unirii cu a cărui dor ne-au repausat și moșii și părinții.

Cunoaștem familia preoțești cu odrasle numeroase, în întreaga Provincie mitropolitană, dar mai ales în arhidieceză, în cari domnește spiritul genuin al Familiei sfinte din Nazaret. Deasemenea cunoaștem preotese vrednice de stima și venerațiunea tuturor, preotese cari, în dumineci și sărbători, pregătesc masa zilei în preziua sau des-de-dimineață, numai ca să poată participa la sf. Liturghie. Am mai putea cita și alte fapte eroice, cari știm că se deprind în familiile preoțimii noastre de până acum numai ca să se pună în practică învățăturile Domnului propovăduite de soțul-preot. Spațiul îngust al „Unirii“ însă nu ne permite. Credem, cu toate acestea, că e motivată îndeajuns afirmația din articolul pomenit mai sus, pe care ne place s'o relevăm din nou: vrem ca mâne să avem preoți, căsătoriți ori celibi, oricum, numai atât unii cât și ceilalți să fie adevărați preoți după dorința Preasf. Inimi alui Isus!

Nu nesocotim nici preoțimea celorlalte culte. Însă am fost de-a dreptul fericiți când am auzit mireni cu greutate în cuvânt, — și încă din cealaltă strană — scoțând în relief zelul și priceperea preoțimii noastre care — în general — o întrece pe a lor!

În articolul de care vorbim, n'am fost inspirați nici de vreo nemulțumire privitor la felul cum se prezintă Seminarul din Blaj. Pentru că, dacă în celelalte dieceze — la Oradea și la Cluj, — în ultimele două decenii Seminarele au fost transformate complect, cu îmbunătățiri cari nu s'au mai pomenit în Seminarele noastre, nici Seminarul arhidiecezan din Blaj n'a rămas mai pe jos. Mai ales în

urma transformărilor și îmbunătățirilor făcute, pe timpul cât a fost condus de Preasfințitul dela Baia Mare și, în timpul din urmă, de Revs. I. Moldovan. Înfățișarea de azi a Seminarului din Blaj e cu totul schimbată, nu numai pentru ceice l-au cunoscut în urmă cu 20—30 de ani, ci și pentru aceia cari au plecat în via Domnului abia de 2-3 ani. Mai ales de când a fost mărit cu alte două sale mari și a fost pus în rând de rectorul I. Moldovan.

Din Seminarele noastre au ieșit — slavă Domnului! — serii întregi de preoți buni. Nu numai înainte de războiul mondial, când a lergau la teologie elementele cele mai distinse, crema tineretului abiturient, ci și după aceea.

E adevărat că în timpul din urmă afluența la teologie e tot mai redusă; că elementele de valoare sunt tot mai puține; că azi, când tineretul are deschise atâtea căi mai lucrative și când Universitățile oferă atâtea avantaje tinerilor buni lipsiți de mijloace, nu mai alegem, ca odinioară, ci trebuie să-i culegem pe toți cari se prezintă: cu pregătire liceală, comercială și normală, și — cum a constatat o distinsă față bisericească în coloanele acestui organ — nu totdeauna pe cei mai străluciți și cari „nu totdeauna corespond întru toate împrejurărilor grele prin care trece azi biserica noastră“ (cfr. nr. 44, 1938). Dar nu mai puțin adevărat e că și din aceste elemente, — dacă într'adevăr au chemare sau vreau serios să și-o câștige și să și-o cultive în Seminar — se pot forma suflete apostolice, ca din Sf. Ioan M. Vianney, care cel puțin în timpul pregătirii din Seminar a fost socotit submediocru. Din elementele pe cari le avem trebuie să pregătim preoți buni și sfinți, ca gospodina pricepută, care știe pregăti pâne bună și din făină de calitate mai slabă. De altfel nu arareori „cele netrebnice ale lumii le-a ales Dumnezeu, ca să rușineze pe cele tari, ca să nu se laude nimeni înaintea Lui“ (1 Cor. 1, 27-29).

Înțelesul articolului amintit este: Vrem ca preotul de mâne să fie cât mai bine format, cât mai bine pregătit și cât mai conștiu de chemarea sublimă pe care o are. Cât mai bine format și pregătit din toate punctele de vedere. Nu numai din punct de vedere intelectual ci și din punct de vedere spiritual, supranatural, moral și social. Vrem să iasă în via Domnului cu o pregătire integrală.

Dacă dela adevăratul creștin să recere ca să fie un al doilea Hristos: „Christianus alter Christus“, a fortiori se așteaptă, — mai ales în zilele noastre cu perspective sumbre, ca preotul de mâne care are înaltă menire

suprafirească, împreună cu multă răspundere, cu frământări, cu jertfire de sine și cu perspective de mucenicie, — se așteaptă să fie un alt Hristos: „Sacerdos alter Christus“.

La astfel de preoți, adevărați preoți ai lui Hristos, preoți buni și ceruți de porunca vremii, de cari are trebuință azi și mâne Biserica noastră, mai ales Secuimea și V. Regat, nu putem ajunge decât dacă vom schimba metoda de până acum. Și anume: dacă vom da posibilitatea tânărului levit ca să se poată forma integral: pe lângă știința multă ce și-o inmagazinează, să-și însușească o serioasă viață lăuntrică, bazată pe adevărat spirit de reculegere, pe evlavie solidă. La acestea însă nu se va ajunge decât dacă în Seminare va exista un adevărat spirit de familie și disciplină părintească, înțelegătoare, menținute de o prudentă selecționare, cerută de Preaf. Părinte Piu XI în Encicl. Ad catholici sacerdotii.

Altfel nu vom putea să avem pe toată linia preoți după dorința Preasf. Inimi a lui Isus ci, — horrible dictu — cu jumătățile de măsuri de până acum vom ajunge la jumătăți ori sferturi de apostoli, nici decât la preotul-Hristos cerut de vremile noastre. De ceace să ne ferească Dumnezeu! Până nu-i prea târziu!

Bucuria sfântă dela Frunzeni. Sâmbătă, 8 Iunie c., au plecat dela Blaj la Frunzeni, pentru sfințire de biserică, Ex. Sa Păr. Mitropolit, însoțit de P. canonici Nic. Popp și Iuliu Maior; de prof. de teol. Dr. Sept. Todoran, de preoții Alex. Oltean și Ioan Vultur și de clericii Săsărman și Gherman.

În gara Tg.-Mureș, Înaltul Ierarh a fost întâmpinat de d. Dr. Pantea, prefect județean; protopopii Iosif Pop și I. Dredeșeanu; medicul Pinticanu și alții mulți. În gara Reghin a fost așteptat de o mulțime de intelectuali, doamne și domni, în frunte cu păr. protopop Ariton M. Popa, care a binevenat pe marele păstor. Au spus cuvânt de bun sos și doctorul Nicoară în numele „Astrei“; păr. Brătfălean în numele protopopiatului Teaca; parohul rom-

cat. din Reghin; un domn ofițer în numele armatei; avocatul Dr. Pitea în numele Agrului, și alții. Tuturor le-a răspuns cel binevenat.

La intrarea în hotarul comunei Frunzeni a fost întâmpinat de primpretorul Dr. Graur; la intrarea în comună de notarul C. Moldovan, iar în ușa bisericii celei vechi de parohul local Teofil Tătar. S'a procedat apoi la slujba sfințirii. Seara, masă la parohie.

A doua zi în zori, cete-cete de credincioși din satele vecine mergeau spre biserica cea nouă. Au venit cam 4500—5000 credincioși din împrejurimi. La ora 9 liturghie arhierască, la care s'au cuminecat cam 450 de inși. La sfârșitul liturghiei a vorbit emoționant Excelența Sa.

După sfințire a avut loc recepție la casa parohială. Iau parte mulți intelectuali din Tg.-Mureș, Reghin și jur. Dl. prefect Dr. Pantea prezintă omagiile județului și a administrației; păr. prot. A. Popa ale clerului; ale Agrului Dr. Pitea; Dr. Nicoară ale „Astrei“, apoi ale învățătorimei dir. Bunuș. — A răspuns tuturor Excelența Sa.

La *banchetul* ținut în sala mare a școlii primare au luat parte peste 90 persoane. S'au rostit mai multe toasturi.

Biserica este de o frumuseță rară și a fost ridicată din truda credincioșilor. Sfințirea a lăsat impresii adânci în sufletele tuturor celor ce au luat parte. Niciând nu s'a văzut o sfințire mai impunătoare pe Mureș și Câmpie. (Coresp.)

Drum greșit

În *Unirea* (Scrisoare către un cleric tinăr, Nr. 14, din 6—5. 1940), Păr. O. Popa a adus în discuție o „chestiune care interesează deaproape Biserica noastră“. După mine această chestiune este o problemă capitală, de interes vital pentru Biserica noastră unită cu Roma și pe care păr. I. Mihaiu prin cele două articole ale Sf. Sale („Unirea“ Nr. 18, din 4—5 și Nr. 19 din 11—5—1940) n'a rezolvat-o deplin,

deși cuvintele: „Sunt lacune de umplut și năravuri de îndreptat mult mai importante decât latinizarea“ așa ceva lasă să se înțeleagă.

Fără îndoială, păr. I. Mihaiu va aduce mult folos Bisericii revenind asupra scrisorilor său. Și eu îl sfătuesc să o și facă. Nu pot împărtăși însă și concluzia: Să lăsăm la o parte „chestia cu latinizarea“. Sfinția Sa admite principiile solide și concluzia bună ce-o dă păr. O. Popa, dar voește să treacă peste faptele concrete. Adecă tocmai peste ceea ce trebuie cumpănit și îndreptat, dacă ar fi cazul.

Cei ce cunosc bine, și trăesc rânduiala și spiritul Bisericii noastre și doresc păstrarea iar nu hibridizarea lor, simt în suflet o durere nostalgică după mireazma ce și-au însușit-o încă în brațele mamei, sau au câștigat-o prin studiu, reflexie și practica ritului pur, și care încetul cu încetul se pierde. Cei ce militează „cu vreme și fără vreme“ în public, sau mai pe furiș, pentru introducerea unor latinisme, când li-se cere seama pentru aceasta, simt și mânie, căci, după dâșii, teza trebuie pusă așa: Caută să dăm viață ritului, să vărsăm spirit, pe calea practicilor catolice, și în poporul nostru, folosindu-ne de mijloace noi de apostolat. De „latinizație“ nici vorbă.

Această problemă este de o importanță capitală, pentru că atinge cele mai sensibile coarde ale sufletului și mișcă cele mai ascunse colțuri ale inimei, dat fiindcă aci se tratează de raportul sufletului cu dumnezeirea. Și când acest raport îmbracă o expresiune concretă, cea mai mică atingere tulbură, cauzează neplăcere, și dezechilibru. „Am fost neplăcut impresionat de vehemența cu care este combătută propaganda cultului Preasfintei Inimi a lui Isus“ — zice păr. I. Mihaiu. Mi-a cauzat și mie o deosebită neplăcere felul cum Sfinția Sa apără „latinizația“ — adaug eu —, căci e vorba de a schimba ceva, ce a devenit a doua natură.

Prin latinizare se rupe, sau, în cel mai bun caz, se neglijează tradiția lăsată ca o scumpă moștenire de înaintașii noștri, se ni-

Foiața „Unirii“

Din eroismul spaniol:

Viața euharistică în Gijon-ul roșu

Șirele de mai jos au văzut lumina tiparului în splendida revistă „Mesager du Coeur de Jésus“, sub iscălitura lui J. Santiago, și au fost date după „Mensajero del Corazon de Jesus.“ Ele au de scop să arate eroismul pe care l-au provocat persecuțiile comuniștilor spanioli, în sufletele cari s'au încăpăținat, cu orice risc, să-și trăiască viața lor creștină și mai ales euharistică. Cadrul îl formează orașul Gijon, una dintre citadelele comunismului iberic.

Ca în Catacombe

Ultimele liturgii slujite public în orașul Gijon avură loc în dimineața zilei de 10 Iulie 1936. Incepând cu această zi, slujirea sfintei liturgii era o crimă pedepsită cu moartea. Nu mai rămânea decât să se afle mijlocul de a se continua slujirea, cu toate opreliștile satanice, și dacă era cu puțință, fără a se expune morții. Era chestie de eroism și de ingeniozitate. Inițiatorul acestei vieți euharistice reînnoite din catacombe fu un preot: don José Lles. Acest preot înțelese prin T. S. F. exemp-

țiunile acordate de Papa Pius al XI-lea, care permitea preoților din zona roșie de a celebra sfânta liturghie fără a ține seamă de regulile ordinare liturgice care se rapoartă la loc, ornate, rugăciuni, chiar și potir

În ziua de 15 August, în dimineața Adormirii Maicii Domnului, păr. Lles slujește sfânta liturghie în ascunzișul său fără altar, pe o masă pe care depune moaște de ale Fericitului Claret. Cu această ocazie sfântă se cuminecară toți membrii familiei care-l adăpostea și un anumit număr de invitați. Așa se făcu și 'n zilele următoare până în dimineața zilei de 27 Septembrie, când un grup de milițieni descoperind ascunzișul, preotul fu prins, legat, târît într'o piață și împușcat numai decât.

Dar păr. José Lles avu timpul să organizeze ceea ce în limbajul mucenicilor din Gijon se numi *tabernacolul central*, cu o legiune de misionari purtători de ostii, care plecați de acolo, se împrăștiau în întreg orașul pentru a le asigura celor inițiați preasfânta cuminecătură.

Tabernacolul central era stabilit în palatul unei venerabile doamne, a cărei familie întreagă era foarte devotată Preasfântului Sacrament. Ostii consacrate, în număr foarte mare, erau păstrate într'un corporal (care corespunde antimisului oriental) ascuns foarte îngrijit. Într'unul din etajele palatului se refugiaseră niște călugărițe din congregația Sfântului Vincențiu de Paul. Făceau garda sfântă

în jurul tabernacolului în timpul nopții. Nu fură lipsite de emoții. De exemplu, un bombardament care făcu țândări toate geamurile casei, cu excepția camerei în care se afla sfânta Cuminecătură. O altă dată, pe când în casă erau ascunse două mii ostii consacrate, într'o cassetă bine disimulată, milițienii veniră să percheziționeze în chip foarte minuțios toate colțurile. Toate mobilele fură răsturnate. Un soldat, la un moment dat, ridică un sac să vadă dacă nu era ceva 'n el și apoi îl aruncă tocmai pe lăduța prețioasă în care erau ostiile. Încetul cu încetul, refugiul fu cunoscut de câțiva preoți care veniră aci să celebreze sfânta liturghie și astfel să reînnoiască proviziile cu ostii. Primejdioasă misiune. Unul din acești preoți, într'o dimineață când fu așteptat, nu reapăru de loc. Fusesse arestat și, la rândul său, împușcat. Cu toate acestea, trebuiau ostii neîncetate, căci nu erau în prețioasa cassetă pentru a rămâne acolo.

Ca și Tarcisius

Tinere fecioare, foarte curajoase, se oferiră să ducă și să distribuie preasfânta Cuminecătură. Una dintre ele, o simplă servitoare, pe care inițiații o numiseră „vrăjitoarea albă“, ne-a povestit câteva dintre aventuroasele sale misiuni.

„Fusesem aleasă, sârmana de mine, și Mântuitorul făcu din pieptul meu un tabernacol ambulant în care se lăsa transportat

micește spiritul liturgic și colectiv așa de caracteristic nouă orientalilor și se înlocuiește cu practici individuale și în desarmonie cu oficiile noastre liturgice. (Paraclisul, Acatistul, diferite Canoane etc., sunt extrase din cărțile liturgice și servesc și ca acte publice și ca devoțiuni private, mulțumind și satisfăcând în chip minunat pietatea credincioșilor; e drept că nu pe a latinizanților, fiindcă sunt departe de spiritul lor).

Depărtându-ne de această tradiție care, deși orientală și bizantină, e tot atât de catolică ca practicele latinilor, săpăm prăpastia între noi și ortodocșii pe cari Roma voește să-i lege prin noi de „scaunul verhovnicului Apostolilor“, și cari vor simți mare dificultate văzându-se în fața unor practici cu totul străine de ale lor. Istoria schismei arată că dificultățile de natură psihologică sunt mai mari decât cele de natură dogmatică, și pentru a înlătura aceasta, Sf. Scaun cere păstrarea ritului cu cea mai mare sfințenie.

Să nu invocăm în favoarea latinizanților faptul că suntem „urmașii Romei“ și că „creștinismul Românilor mai mult de opt veacuri a fost în formă latină“, — pentru că pe atunci nu era o deosebire atât de mare ca azi, între formele latine și cele bizantine; cultura Romei era aceeași ca și Bizanțului, doar limba era deosebită și fastul în „Cetatea Impăratului“ era mai mare; iar pe de altă parte controversele între Roma și Constantinopol cu privire la jurisdicția Iliricului încep pe timpul lui Teodosie (421), și despre sf. Ioan Gurădeaur (344-407) se spune că trimetea misionari și în nordul Dunării, așa că spre marea noastră nenorocire Bizanțul ne-a impus cultura și formația sa veacuri de-a rândul și ritul bizantin s'a identificat cu credința poporului nostru, stăpânindu-i azi sufletul și inima. În baza unui astfel de principiu am putea porni la luptă să cucerim întreg imperiul roman de odinioară — cum durere visează azi unii — pentru că avem dreptul la aceasta ca urmași.

Nu putem, cred eu, rămânea pasivi în fața multor latinisme ce se furiează în Bi-

serica noastră spre paguba specificului nostru româno-bizantin, mai ales când se introduc fără aprobarea S. Scaun, ba chiar în contra îndrumărilor și normelor date de el, fie ele introduse chiar „cu cea mai bună intenție“ și de către cei ce se cred mai catolici decât noi aștia mai moderați. Cred că nu e bine să ne lăsăm purtați de valul zilei, ci trebuie să știm unde mergem și ce avem de făcut. De aceea să discutăm problema cu toată seriozitatea și gravitatea recerută. Aș dori să o văd lămurită de bărbații cei mai luminați ai Bisericii noastre, nu pentru ca să apară unii mai cuminți decât alții; unii grecofobi, alții latinofobi, ci pentru ca să se aducă un serviciu real Bisericii și Neamului.

Mie unuia mi-se pare că nu e vorba numai de „mici inovații latinizante“ ci de mărișoare și numeroase inovații; nici numai de „simple practici particulare, fără caracter oficial“, ci și de unele cu un oarecare caracter oficial. Și apoi dacă-i adevărat că „multe din așa numitele practici latinizante sunt foarte orientale și foarte vechi, din nenorocire însă orientul le-a părăsit“, nu înțeleg de ce trebuie să le luăm acum dela latini, și nu le luăm pe cele părăsite?

(Va urma).

Roma, „Pio Romeno“.

Pr. Eftimie Miron

Omagii Regelui. De ziua Restaurației, I. P. S. Mitropolit *Alexandru* a talmăcit M. Sale *Regelui Carol II* sentimentele de credință și iubire ale credincioșilor uniți din Arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș în telegrama următoare:

In numele clerului și poporului Arhidiecezei de Alba-Iulia și Făgăraș prezint ziua restaurației devotament, credință nestrămutată, dragoste curată Majestății Voastre, Părintele Poporului, Șeful luminat al Statului, chezeștia destinului vecinic al neamului românesc.

Dumnezeu Vă ocrotească Sire.

mitrop. ALEX. NICOLESCU

M. Sa Regele a binevoit a răspunde acestor urări omagiale, pe aceeași cale telegrafică, acestea:

Mulțumesc I. P. S. pentru devotate, credincioase și pline de dragoste urări ale eparhiei. — Sănătate.

CAROL

Două întrebări. Le pune d. N. Iorga în „Neamul Românesc“ (27. V. 40). Întâia: *Războiul modern?* La care întrebare răspundem așa:

„Un anume fel de luptă, care se recomandă imitației tuturor, — lumea fiind de acum osândită, întregă, să nu muncească pentru altceva decât pentru mașini blindate și avioane de asalt și de vânatoare, — a fost intitulat și în anume recente manifestări franceze „războiul modern“.

Cine cunoaște, cât de puțin, trecutul omenirii, în marile măceluri de odinioară, nu va putea primi acest termen, menit, parecă, să facă un lucru onorabil dintr'o neomenie, care nu asigură măcar victoria și, în ori ce cas, nu contribuie la rezolvirea acelor procese politice și naționale, pentru care s'a crezut necesar recursul la războiu.

Aceste mașini cu atâția „cai putere“ înlocuiesc cum s'a și spus, caii. Ele reprezintă o „cavalerie“. Și „cavaleria“ face raiduri până la istovirea materialului, înaintând drept înainte, cu bucuria că se ating ținte tot mai îndepărtate.

Așa au făcut însă acum opt sute de ani Tatarii.

Au plecat sălbatec din fundul stepei, pe cai mărunți, mai iuți decât ai Europeanilor invadați. Călăreții erau supuși celei mai teribile discipline: a muri pentru Hanul-Impărat era nu numai o datorie, ci o voluptate. Pentru tot ce era creștin aveau mai mult decât despreț: scârbă. Coloana de foc era dusă în frunte de cei mai iuți dintre cei iuți.

Și rezultatul? — Nici o cucerire durabilă.

S'a istovit rasa și acum abia, într'un colț, li-a rămas numele.

spre fiii și miresele sale care nu puteau trăi fără cuminecare.

„De câteori am trecut, stringând preasfântul meu tezaur, printre polițai și dinamitarzi! Li privii mândră, drept în față; nu era vorba de a-mi pleca ochii și de a lua o înfățișare devotă. Dar în adâncul inimei, invocai pe Cel pe care-L duceam: „Isuse, îi zisei, aceea Te persecută; Te afli aproape de ei. Binecuvântă-i și fă-Te cunoscut lor.“

Astfel dus și purtat de surorile lui Tarcisius, Isus reconforta sufletele. Una singură dintre aceste fecioare eroice, faimoasa „vrăjitoare albă“, stabili în jurul tabernacolului central vre-o 40 de depozite de ostii consacrate, de unde Mântuitorul nostru era dus în toate colțurile orașului și până 'n ultimile periferii și chiar și în satele din jur.

Unul dintre aceste sanctuare era stabilit în comuna Cofino. Când trupele generalisimului Franco pătrunseră acolo, niște soldați bătură 'n ușa casei unde era păstrat Preasf. Sacrament. Casa era ocupată numai de femei. Lovituri violente sgâțairă ușa. Dar refugiatele temându-se de o invazie a milițienilor, se retraseră în fundul ascunzișului. Una dintre ele se decise să deschidă. Se găsi deodată în fața unui căpitan care, furios, o întrebă: „Ești o roșie? — Veți vedea numai decât!“ Și-l conduse acolo unde tovarășele sale adorau, în genunchi, preasf. Euharistie.

În casele în care se păstra Sf. Sacrament,

creștinii se întreceau în căutarea adoratorilor care să facă succesiv, zi și noapte, strajă neîntreruptă în jurul Celui prea înalt. Se organiză chiar ceasuri sfinte.

La tabernacolul central se celebră chiar foarte solemn Joia Sfântă. Patruzeci de persoane se cuminecară în acea zi și multe plecară 'n oraș cu ostii consacrate pentru a le distribui.

E greu de a stabili o statistică prețioasă a liturgiilor celebrate și a cuminecărilor făcute în tot timpul ocupării orașului de către comuniști. Iată însă o cifră care va da o idee despre vieța euharistică din cetatea martiră: treizeci și două mii două sute douăzeci și cinci ostii mici și trei mii trei sute și șapte ostii mari au fost distribuite prin femeile adoratoare, surori de ale „vrăjitoarei albe“; Asumpționistele din localitate distribuă cinci mii ostii mici și patru sute de buline.

In temnițe

Ce erau aceste faimoase buline? În temnițele dela Gijon erau o mulțime de credincioși încarcerați pentru credința lor. Cuminecarea ar fi fost pentru ei o forță și o bucurie. Dar cum să li-o duci?

„Era obsesia noastră, zise vrăjitoarea albă. Cum să introducem Sf. Sacrament în temniță și cum să dăm acest viatic tuturor acestor viitori martiri? Deodată, un preot avu o idee luminoasă. Cunoșteam un medic falangist ignorat de roșii și care locuia foarte

aproape de noi. Era de serviciu la spital. Ii cerurăm să ne procure buline goale în care închiserăm dumnezeescul remediu. O făcu, dar vai, fu repede prins și închis într'o temniță. Mijlocul de a face ca Isus să pătrundă în închisoare fusese aflat.

„Vrăjitoarea albă“ plecă într'o dimineață cu preasfântul său tezaur ascuns în inocentul său inel. Părțile de ostii consacrate fuseseră respectuos depuse în plicurile de aspirină de către un preot. Ea le dase unor gardieni să le ducă drept remediu unei doamne prinsoanieră de pe la sfârșitul lunii Septembrie. În ziua următoare, mulțumita îi revenise sub această formă anodină: „Remediul s'a primit cu bine.“

Intr'o temniță, prețioasele buline fură date unui preot prin intervenția unui gardian complice. Des de dimineață, tovarășii de prinsoare inițiați și siguri, treceau prin celula preotului și se cuminecau. Mulți dintre aceștia putură să se cuminece chiar zilnic.

Prinsoanierii fură transportați din temnițele orașului pe un vapor din port. Din fericire căpitanul era un creștin. Mulțumită lui, dumnezeescul remediu fu distribuit cu îmbelșugare. Deoarece vaporul era anticamera morții, pietatea devenea mai arzătoare, cuminecarea mai dorită și mai frecventă.

Intr'o temniță a orașului, într'o primă vinere din luna Octombrie, întemnițaii conținând pe trimiterea bulinelor se sculară unii

Știri mărunte

La a doua întrebare: *O lume nouă?* Acelaș mare gânditor, cu adevărat român, răspunde (31. V. 40):

„Cum trăim într'o lume de mesianism pretențios și naiv se găesc destui oameni din intelectualitatea complect desorientată în toate țările, cari se mângăie pentru toate turpitudinile trecerii oamenilor la mașină cu siguranța că, ori cum, toate acestea i se vor plăti omenirii, și mai ales Europei, printr'o nouă așezare a lucrurilor.

Una firește mai bună.

Și, fără să aștepte măcar rezultatul, îndrăznețele spirite nedisciplinate își și frământă mintea pentru a descoperi liniile acestei dorite „lumi noi“.

La unii e tot „spațiul vital“, cu „împărțirea materiilor prime“ (și a oamenilor cari le produc), iar pentru alții răsare formula „federalisării“ și acești gicitori în cerneală de tipar sint gata să și arăte în ce „federală“ intrăm noi pentru a hrăni o nație superioară prin mila lui Dumnezeu.

Cred că e prea mare graba.

Nu în aceste condiții, de stoarcere și de cumplită, cuvenită ură, se poate face un lucru în adevăr nou. — El nu poate ieși decât din minți clare și din inimi frățește calde.

Ceia ce se poate prevedea, că ce e de biata omenire astăzi, nu poate fi decât un rînd nou de lanțuri“.

Cuvântul d. N. Iorga e cu mult mai limpede decât să aibă lipsă de vre-un comentariu.

Nouii episcopi români ortodocși. Congresele naționale bisericești, întrunite în colegii electorale, au ales de episcop al Timișoarei pe Preasf. *Vasile Lăzărescu*, de episcop al Hușilor pe Preasf. *Grigore Leu*, iar de mitropolit la Cernăuți pe Preasf. *Tit Simedria*, tot persoane cu trecut și de prestigiu în lumea bisericească ortodoxă română.

chiar pe la ora 3, pentru a se cumineca. Dar vai, bulinele lipseau. Ora dejunului sună. Refuzară să dejeuneze. La ora zece, o femeie, al cărui bărbat era închis, se înfățișă la ușa temniței și remise sentinelei bucate pentru soțul ei. Cum încercă să se retragă, scoase din sacul de mână o cutie de aspirine și zise soldatului: „N'ați binevoi să duceți aceasta doamnei X.? Suferă cu stomacul. Sunt buline prescrise de medic. Sunt urgente. Omul deschide cutia. Constată că 'ntr'adevăr sunt buline. Și printr'un supraveghetor le trimise destinatarei. Astfel, la ora zece, putură să se cuminece aceia care, dela ora trei dimineața, așteptau dumnezeiasca hostie.

In tranșee

Se întâmplă ca întemnițații să fie trimiși în batalioane de disciplină. Misionarele hostiei îi urmau și aci. Aci trebuia însă mai mult curaj și mai multă prudență și viclenie chiar. Căci spionii erau pretutindeni. Și multe dintre ele fură arestate sub inculparea de a aparține „ajutorului alb“. Expresiunea era fericită. Nu se gândia să spună așa de bine. Aceste două cuvinte defineau perfect apostolia lor.

Și apoi, erau distanțe lungi de parcurs. Niște purtătoare de hostii plecară într'o zi spre San Esteban de las Cruces. Călătoria fu foarte obositoare. Oh bucurie! Paznicii le lasă să treacă. „Stringeam la inimă, povestește una din ele, cutia care închidea marele mister. In internul meu, mă adresai Sfintei Tereza și-i zisei: Doară nu-mi veți permite ca să revin

Personale. Preaven. Ordinariat arhiepiscopesc a făcut mai nou următoarele schimbări în sânul clerului eparhial: *Ioan Laurențiu* din Ulieș, numit la Ciumbrud; *Octavian Barna* din Alma, la Șalcău; *Partenie Tomuța* (neconvers) numit la Țapu; *Victor Gizdavu* din Vaidacuta, numit la Iclod; *Vasile Șermășan* din Izvorul Mureș, la Visuia; *Teodor Șarmășanu* din Dâmbu, la Veza; *George Gânța* din Țapu la Sâncel; *Ioan Munteanu*, nouhirotont la Sebeș (vic. Făgăraș); *Ioan Mișcoiu* dela Sebeș, la Săliște (distr. Turda); *Iustin Dulău* dela Coroiu, la Spini.

Concordat ratificat. Intre Vatican și guvernul *Portugaliei* se încheiase un concordat mult studiat și simpatice ambelor părți contrahente. Acum de curând ajungând și în desbaterea supremului for legislativ, a fost definitiv aprobat și ratificat și de acest for. Președintele *Salazar* a rostit cu acest prilej o cuvântare strălucită, elogiind încheierea și ratificarea acestui concordat și reliefând însemnătatea lui extraordinară pentru mai binele patriei.

Sinodul protopopesesc dela Gheorgheni.

Joi, 30 Mai c., s'a ținut obicinuitul sinod de primăvară al preoșimii din tractul Gheorgheni. La 7^{1/2} mărturisirea preoșilor, urmată de sf. liturghie celebrată de pâr. protopop în sobor de preoși. La orele 9 deschiderea sinodului, prin cuvântul plin de vervă și de evlavie al pâr. *Eugen Arieșan*, vice-protopopul districtual, care — în vremurile acestea crâncene și pline de îngrijorare — a îndemnat stăruitor la o cât mai conștiințioasă împlinire a datoriei de fiecare zi, pentru mărirea lui Dumnezeu și binele neamului românesc. Lecția practică și tema sinodală au fost la înălțime, iar pâr. *Victor Gerghely* dela Ghimeș-Făget — care le-a ținut — a fost viu apreciat de în-

cu acest remediu de care preoșii și credincioșii care sunt aci au atâta lipsă?“ Sosirăm la al doilea post de strajă. Paznicii ne lasă să trecem. Întâlnirăm un prinsonier preot. Copleșit de bucurie, primește confidența noastră și preaprețiosul tezaur pe care i-l dăm. Incepând cu ziua următoare putu să-l împartă cu tovarășii săi de suferință. In acea zi făcurăm o cale de 30 km. Căci, pentru a ne reîntoarce la Gijon, am făcut un mare înconjur ca să ocolim o trupă de femei care ne pândeau pentru a ne ucide cu pietre și băte.“

Să dăm o trăsătură finală. Un preot, rănit de o schijă, e transportat la spital. Posedă misterioasele și inocentele buline. Lângă el fu adus un tinăr milițian, rănit și el. Cere să fie spovedit. Preotul, cu foarte mari dureri, se târae lângă el. Ii ia spovada și îi propune remediu ascuns. Tânărul acceptă să se cuminece. Totul se făcu repede și discret. Cu toate acestea, o infirmieră roșie văzu gestul și înțelese totul. Urmară: denunțare, raport etc. Cu toată rîna grea, preotul fu trimis la batalionul de disciplină. Dar muribundul se cuminecase.

Intr'o bună zi îi sosește „vrăjitoarei albe“ o cartă în francheță militară: „Mă aflu la Sfânta-Ana-d'Abuli, lucrând la fortificații. Ți-am scris de mai multe ori. N'am primit nici un răspuns. Nu mai am buline. Imi trebuie multe!“

Era vorba de o excursie lungă și foarte primejdioasă. Locul semnalat de preot era a-

treg sinodul. S'au comunicat diferitele ordine ale Preav. Ordinariat. Adânc mișcătoare a fost însă despărțirea Pâr. *Mihail Marieșan* dela Voșlăbeni, de preoșimea tractuală, Sfinția Sa trecând la pensie. Un amănunt de remarcă: Acest harnic s'ujitor al celor sfinte, în cei 53 ani de preoșie, n'a absentat decât de 3 ori dela obicinuitele sinoade, dar și atunci motivat. Calda iubire a fraților în Hristos a tălmăcit-o Pâr. Arieșan, relevându-i meritele celui atât de iubit frate. Sinodul a luat sfârșit într'o atmosferă de caldă frățietate. (*Teofil Putneanu*).

Locale. Dumineca viitoare, a tuturor Sfinților, va predica în catedrală pâr. *Victor Pop*, canonic mitropolitan, iar Luniă ce-i urmează, de praznicul Nașterii Sf. Ioan Botezătorul, va predica pâr. *Gheorghe Dănilă*, canonic mitropolitan.

— Săptămâna aceasta, Miercuri, s'au început examenele de *bacalaureat* la liceele din Blaj. *Comisia examinatoare* a liceului „St. Vasile cel Mare“ pentru băeți și fete e compusă din dd. Aug. Maior, prof. univ. Cluj, ca președinte; Gr. Pădureanu, Sabin Veselie, Ion Cotruș, Simeon Ghizdavu, Gh. Veliciu, I. Mătiș, și Sora Mhaela Marian cu dna Minerva Olteanu, profesori și profesoare. — La Liceul comercial (pentru băeți și fete) fac parte din comisie dd. Ion Evian, ca președinte; Eug. Bucur, R. Costescu, Gh. Faina, Gh. Dragoș și dnele Emilia Hopârteanu și Maria Cristoloveanu, profesori și profesoare.

Prăpădul se întinde. La o lună după invadarea Belgiei și Olandei de către Germania, și la două după cutropirea Danemarcei și Norvegiei de aceeaș Germanie, a venit și Italia cu declarația de războiu făcută Franței și Angliei mult strimtorate în urma capitulării belgiene. — Cum biruința finală e taina viitorului și-i mai mult în mâna Domnului decât într'a oamenilor, lumea așteaptă cu firească încordare sfârșitul măcelului în toiu.

proape de Oviedo. Sentinelele pe acolo erau deosebit de feroce. Nu impoartă. Trebuia să isbutim. „Vrăjitoarea albă“ plecă deci. Natural, pe jos. Era cu o altă fetiță, care, în același loc, avea să vadă pe cineva. Iau calea des de dimineață, dela ora 4^{1/2}. Primul post de poliție e plin de persoane care plâng. Nu e lăsat nimeni să treacă. Deodată îi vine în capul neînfricatei purtătoare de Dumnezeu o idee. Ea cunoaște un soldat care, poate, e acolo. Cere să-i dea voie să-i vorbească. Soldatul e prezent. Vine! O primește bine și o conduce prin posturi. Sosește 'n fine la cazemata în care erau înghesuiți prinsonierii. Preotul care-i scrisese, era tocmai acolo; zăcea bolnav pe patul său de mizerie. Cu mare greutate se ridică; sprijinit de un toiag se duse la vizitarea sa. Ea îi predă tezaurul. Un ofițer iotearce și iarăși întoarce cutia și-o examinează în chip minuțios. Cu glasul ei candid, „vrăjitoarea albă“ îi zice: „Vedeți, sunt niște buline, vre-o 30, pe care obișnuiește să le ia și care-i fac bine.“ Și în timp ce ofițerul era întors într'altă parte, îi mai predă preotului o carte de rugăciuni și un rozar.

Or, în jurul patului de suferință al preotului, se făcu, în zilele următoare, o defilare de prinsonieri care se spovedeau și, des de dimineață, se cuminecau.

Iată din ce generozități a început reconstrucția creștină a Spaniei.

Trad. Ioan Vultur